

prima instanță: L. Lupașco
instanța de apel: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

dosarul nr. 3ra-457/18

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Beșleaga împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat „Registru”, Departamentului Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017 prin care a fost admis apelul declarat de Anatolie Beșleaga, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 12 aprilie 2017 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea

constată:

La 20 decembrie 2016, Anatolie Beșleaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „CRIS „Registru”, Departamentului Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și Serviciului Vamal al RM cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 16 noiembrie 2015, aflându-se în Republica Olanda, a procurat mijlocul de transport de model Volkswagen LT 46, anul producerii 2005, cu numărul de locuri 20+1, fapt confirmat prin contractul de vânzare – cumpărare semnat cu compania olandeză AB – BC. n. 1. (factura nr. 12015239/15119 din 16 noiembrie 2015), pentru care a achitat suma de 11000 euro.

Menționează că automobilul procurat era însoțit de actele originale de producere germană, certificatul de înmatriculare nr. XXXXX, care confirmă cu

certitudine la poziția S1 camion pentru transportarea pasagerilor (20+1 locuri), anul producerii 2005, inclusiv data înregistrării inițiale.

Afirmă că la momentul procurării automobilului menționat, erau prezenți și Ion Țuțui, Radu Postolachi, Ilie Beșleaga, toți fiind originari din sat. Buțeni r-nul Hîncești și împreună cu care a traversat frontiera la 14 noiembrie 2015.

În scopul pregătirii unității de transport pentru importul în Republica Moldova, potrivit cerințelor stabilite de legislația vamală, susține că la 25 noiembrie 2015 a depus o cerere cu nr. 09091500204 în adresa Camerei de Comerț și Industrie a RM, filială Hîncești, prin care a solicitat de a fi efectuată expertiza actelor prezentate și a mijlocului de transport (determinarea poziției tarifare și destinația transportului la data prezentării).

Ca urmare, la 28 noiembrie 2015, dânsul a primit Raportul de expertiză nr. 0376558 prin care s-a constatat că mijlocul de transport corespunde poziției tarifare 870210199, autobus „Volkswagen - VW”, cu numărul caroseriei VIN: XXXXX anul producerii 2005, caroseria furgon unic închis cu ferestre, în salon 21 de locuri, inclusiv șoferul, destinat pentru transportarea pasagerilor. Pe caroserie era instalat motorul diesel cu capacitatea cilindrică de 2799 cm³, 116 kwt, 158 c.p., anul producerii 2005.

Relevă că la 28 noiembrie 2015, după primirea raportului de expertiză eliberat de Camera de Comerț și Industrie a RM, s-a prezentat la controlul de frontieră a RM, iar Poliția de Frontieră, din motivul existenței suspiciunilor de fals în certificatul de înmatriculare, a reținut mijlocul de transport abuziv și ilegal pe o perioadă începând cu 28 noiembrie 2015 – 23 mai 2016.

Remarcă că în cadrul procedurilor de anchetă și urmărire penală, SUD a PR a DPT al MAI și Procuratura raională Hîncești au constatat lipsa elementelor de infracțiune.

Ulterior, la 14 aprilie 2016, a depus cerere nr. B-181/14.04.16 la Serviciul Vamal al RM cu solicitarea de a-i fi permisă continuarea procedurilor de vămuire a mijlocului de transport de model Volkswagen LT 46 nr. de identificare XXXXX.

Declară că în rezultatul examinării cererii depuse, prin răspunsul B-181/16 din 20 mai 2016 a fost permisă vămuirea mijlocului de transport menționat.

Prin urmare, la 23 mai 2016, dânsul s-a prezentat la Biroul Vamal Leușeni, a achitat taxele vamale de import în sumă de 85707,20 lei în bugetul de stat, fiindu-i eliberată adeverința nr. 0434408 pentru mijlocul de transport importat.

Afirmă că la 29 iulie 2016, s-a adresat la Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport cu o cerere de a înmatricula mijlocul de transport destinat pentru transportul de pasageri (autobuz) de model Volkswagen LT 46 nr. de identificare XXXXX, importat din Republica Olanda.

Menționează că prin copia eliberată cu nr. 03/1-B-2004, Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport l-a informat despre faptul că cererea depusă cu actele anexate a fost expedită Serviciului Vamal al RM pentru reexaminare.

Remarcă că despre acordul sau refuzul, precum și motivele în acest sens, nu i-au fost aduse la cunoștință sub nicio formă, fapt ce confirmă încălcarea legislației în vigoare.

Astfel, la 15 septembrie 2016, dânsul s-a adresat repetat la Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport cu solicitarea de a fi informat referitor la decizia adoptată, precum și restituirea tuturor actelor depuse în original.

Susține că prin răspunsul Departamentului Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport nr. 03/1-B-2319 din 20 septembrie 2016 dânsul a fost informat precum că potrivit informației prezentate de dealerul automobilelor Volkswagen, mijlocul de transport de model LT 46 cod. XXXXX a fost fabricat în anul 2004, iar în documentele eliberate în procesul vămuirii este indicat anul fabricării 2005, motiv pentru care actele anexate la cererea de înmatriculare au fost expediate Serviciului Vamal al RM.

Remarcă că în informația prezentată de dealerul automobilelor Volkswagen, SRL „Rumion”, în mod expres, este indicat faptul că datele furnizate din baza de date a concurentului Volkswagen AG, poartă un caracter informativ și nu constituie informație oficială.

Consideră că scrisoarea nr. 03/1-B-2004 înaintată de Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport în adresa Serviciului Vamal al RM este nejustificată și neîntemeiată care are drept scop tergiversarea procesului de înregistrare a mijlocului de transport.

Menționează că în scopul soluționării problemei pe cale amiabilă, la 18 octombrie 2016, s-a adresat la Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport cu o cerere prealabilă.

Evidențiază că doar la insistența sa, la 9 decembrie 2016, prezentându-se la sediul pârâtului a primit răspunsul nr. 03/1-B-213C, datat cu 10 noiembrie 2016.

Mai notează că la 1 iunie 2016, între Anatolie Beșleaga și SC „Radu – Lum – Luci” SRL a fost încheiat contractul de locațiune de autovehicule, obiectul contractului fiind închirierea autobuzului Volkswagen VW LT – 46, în schimbul unei chirii în sumă de 6000 lei lunar, începând cu 15 iunie 2016.

Remarcă că din cauza acțiunilor pârâtului, în ceea ce privește înmatricularea automobilului litigios, dânsul în calitate de locator nu a avut posibilitatea legală de a transmite în posesia și folosința locatarului transportul și de a primi plata chiriei convenită.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor din Constituția din RM, Legea cu privire la petiționare, Legea contenciosului administrativ, art. 10 alin. (1), 11 lit. d) Cod civil, art. 4, 5, 6, 7, 166 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, anularea actului emis de Departamentul Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport nr. 03/1-B-2379 din 20 septembrie 2016, obligarea Departamentului Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport să înregistreze mijlocul de transport destinat pentru transportul pasagerilor (autobuz) de model Volkswagen LT 46, nr. de

identificare XXXXX, încasarea sumei de 36000 lei în calitate de profitul ratat pentru perioada de 15 iunie 2016 – 15 decembrie 2016, a sumei de 20000 lei în calitate de prejudiciu moral, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 3 februarie 2017, Anatolie Beșleaga, prin cererea de concretizare a acțiunii, a concretizat participanții la proces, solicitând atragerea în proces în calitate de pârât a Biroului Vamal Leușeni.

În cadrul ședinței instanței de judecată din 8 februarie 2017, Anatolie Beșleaga a modificat cerințele din acțiune, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 36000 lei pentru perioada de 15 iunie 2016 – 15 decembrie 2016, cu titlu de profit ratat, a sumei de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a tuturor cheltuielilor de judecată. Totodată, a solicitat și anularea Ordinului Serviciului Vamal al RM nr. 308-O din 1 septembrie 2016 prin care a fost anulată Adeverința Vamală TV – 25 nr. 0434408 din 23 mai 2016 și chitanța vamală TV – 14 seria AC nr. 112885 din 23 mai 2016 eliberat de Biroul Vamal Leușeni.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 12 aprilie 2017 a fost respinsă acțiunea integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017 a fost admis apelul declarat de Anatolie Beșleaga, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea.

A fost anulat Ordinul Serviciului Vamal al RM nr. 308-O din 1 septembrie 2016 prin care a fost anulată Adeverința Vamală TV – 25 nr. 0434408 din 23 mai 2016 și chitanța vamală TV – 14 seria AC nr. 112885 din 23 mai 2016 eliberat de Biroul Vamal Leușeni.

A fost obligată ÎS „CRIS „Registru” (succesorul în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”) să înregistreze mijlocul de transport (autobuz) de model Volkswagen LT 46, cod XXXXX.

A fost încasat în mod solidar din contul ÎS „CRIS „Registru” (succesorul în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”) și Serviciului Vamal al RM în beneficiul lui Anatolie Beșleaga cheltuielile de judecată în mărime de 2800 lei.

În rest, au fost respinse cerințele ca nefondate.

La 9 ianuarie 2018, Serviciul Vamal al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate în partea prin care a fost anulat Ordinul Serviciului Vamal al RM nr. 308-O din 1 septembrie 2016 prin care a fost anulată Adeverința Vamală TV – 25 nr. 0434408 din 23 mai 2016 și chitanța vamală TV – 14 seria AC nr. 112885 din 23 mai 2016 eliberat de Biroul Vamal Leușeni și încasării în mod solidar din contul ÎS „CRIS „Registru” (succesorul în drepturi IP „Agenția Servicii Publice”) și Serviciului Vamal al RM în beneficiul lui Anatolie Beșleaga cheltuielile de judecată în mărime de 2800 lei, cu menținerea hotărârii primei instanțe sau emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca nefondată și tardivă.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată.

Consideră că la examinarea cauzei, instanța de apel eronat a interpretat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar concluziile expuse în decizia recurată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Reține că instanța de apel eronat a constatat respectarea termenului de prescripție de către Anatolie Beșleaga, deoarece prin cererea de chemare în judecată din 20 decembrie 2016 ultimul nu a solicitat anularea actului administrativ emis de Serviciul Vamal al RM, prin urmare, cererea de concretizare din 8 februarie 2017, prin care a solicitat anularea Ordinului nr. 308-O din 1 septembrie 2016 emis de Serviciul Vamal al RM, o consideră depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Evidențiază că instanța de apel și-a întemeiat concluziile doar în baza prevederilor art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, ignorând prevederile art. 289 Cod vamal.

Relatează că prin scrisoarea nr. 28/29-1834 din 23 septembrie 2016, Biroul Vamal Leușeni a informat intimatul că în baza Ordinului Serviciului Vamal al RM nr. 308-O din 1 septembrie 2016 a fost anulată Adeverința Vamală TV – 25 nr. 0434408 din 23 mai 2016 și chitanța vamală TV – 14 seria AC nr. 112885 din 23 mai 2016.

Menționează că potrivit avizului de recepție al scrisorii nr. 28/29-1834 din 23 septembrie 2016, se constată că Ordinul Serviciului Vamal al RM nr. 308-O din 1 septembrie 2016, a fost adus la cunoștința intimatului la 29 septembrie 2016.

Relevă că este nefondată concluzia instanței de apel potrivit căreia recepționarea scrisorii de către Valentina Eremia nu confirmă recepționarea acesteia de către Anatolie Beșleaga.

Notează că cererea prealabilă prin care se solicită anularea actului administrativ menționat, a fost înregistrată la Serviciul Vamal al RM cu nr. B-37/17 din 11 ianuarie 2017, cu depășirea termenului legal de prescripție cu aproximativ 4 luni.

Afirmă că cererea prealabilă, la care a făcut referire instanța de apel, a fost adresată ÎS „CRIS „Registru”, Departamentului Identificare și Înmatriculare a Mijloacelor de Transport și nu Serviciului Vamal al RM, cu solicitarea de a fi anulat actul administrativ nr. 03/1-B-2379 din 20 septembrie 2016.

Obiectează că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe înscrisuri expirate, care nu au forță probantă.

Reiterează că instanța de apel a ignorat prevederile art. 20 alin. (8) Cod vamal și art. 10 alin. (11) din Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul RM de către persoanele fizice, iar concluziile sale sunt arbitrare, bazate pe probe neconcludente și cu termen expirat.

La 30 ianuarie 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a argumentat respingerea probelor prezentate de către IP „Agenția Servicii Publice” care au stat la baza refuzului de a înmatricula mijlocul de transport litigios.

Consideră că este legal refuzul nr. 03/1-B-2379 din 20 septembrie 2016 de a înmatricula automobilul de model Volkswagen LT 46.

Remarcă că instanța de fond corect a stabilit că în cazurile litigioase prioritate au datele uzinei producătoare în raport cu informația din documentele de înmatriculare.

La 17 aprilie 2018, Anatolie Beșleaga a depus referințe la cererile de recurs declarate de Serviciul Vamal al RM și IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat respingerea recursurilor ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate a fost expediată în adresa părților la 10 ianuarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 215 Vol. I), careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 9 ianuarie 2018 și respectiv, la 30 ianuarie 2018, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Vamal al RM și recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarat de Serviciul Vamal al RM și IP „Agenția Servicii Publice”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serviciul Vamal al RM și recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova și recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton